

Урок 2

Тема. Подорож Скруджа різдвяної ночі у часі й просторі як можливість досягнути своє життя.

Мета:

- простежити шлях Скруджа різдвяної ночі;
- спостерігати за змінами у поведінці та характері Скруджа;
- працювати над культурою мовлення учнів;
- розвивати спостережливість, образне мислення, уважність, уяву;
- сприяти формуванню гуманістичних ідеалів;
- виховувати людяність, доброту, милосердя.

Обладнання: портрет Ч. Діккенса, таблиця «Подорожі Скруджа», валіза, запис пісні М.Леонтовича «Щедрівочка», ватман, маркери, зірочки бажань, мультимедійна презентація.

Тип уроку: урок-подорож

Епіграф: Подорожувати – означає кожної хвилини народжуватися і померати.

В. Гюго

Хід уроку

I. Організаційний момент. (Слайд 1)

1. Привітання з учнями.

Як казково вечір наплива,
В серці щем забутий ожива.
Тихо стукає у шибку
Ніч Христового Різдва.
Це приходить той чарівний час,
Що до неба повертає нас.

II. Актуалізація опорних знань учнів

1. Тестування «Відгадай слово» (Слайди 2-4)

Знайдіть правильну відповідь на запитання, випишіть букви-відповіді, складіть слово і дізнайтеся, що нас очікує сьогодні на уроці.

1. Як в Англії називають Чарльза Діккенса?

А) чарівником Різдва;

П) батьком англійського Різдва;

Р) засновником Різдва.

2. Як перекладається з англійської мови ім'я «Скрудж»?

Б) «Дивак»;

В) «Слимак»;

О) «Скнара».

3. Хто святкував Різдво у творі Ч. Діккенса?

Д) усі герої, крім Скруджа;

Е) Духи Різдва;

Є) родини Боба Кретчита та Фреда.

4. Які відчуття притаманні жанру різдвяного оповідання?

А) жаху;

О) таємничості, фантастичності;

І) суму.

5. Знайдіть неправильне твердження:

Б) Марлей навідався до Скруджа, щоб попередити про прихід трьох Духів;

Р) Дух Минулого Різдва нагадав Скруджеві, що він в дитинстві не любив Різдва;

С) Дух Майбутнього Різдва показав Скруджеві, як може закінчитися його життя.

6. Хто прийшов попередити Скруджа про Духів Різдва?

А) племінник Фред;

Е) пани з благодійної контори;

О) Марлей.

7. Із чого був зроблений ланцюг Марлея?

В) з повітря;

Г) заліза;

Ж) скриньок для грошей.

Перевір себе : ПОДОРОЖ

2. Повідомлення теми, мети, їх мотивація (записи в зошитах) (Слайд 5)

Слово вчителя

Нас сьогодні чекає подорож разом зі Скруджем і Духами Різдва. Тож ви повинні простежити шлях Ебенезера різдвяної ночі, слідкувати за змінами в його поведінці та характері, вчитись аналізувати зміст художнього твору, зробити певні висновки. У кінці спробуєте самі оцінити свою роботу на уроці за карткою самооцінювання.

III. Вивчення нового матеріалу.

1. Мозкова атака (Слайд 6)

- Як ви розумієте зміст висловлювання, який служить епіграфом уроку?

Початок подорожі (учасники подорожі: Діккенс, Скрудж, Репортер)

Слово вчителя

- Підготовка до подорожі – це ваші домашні завдання. До подорожі треба готуватися заздалегідь. Ви теж готувалися.

2. Презентація робіт (випереджувальне завдання)

1 група (Повідомлення про Англію, презентація).

Англія – найвеличніша та найбагатша частина Великобританії.

Столиця Англії - Лондон, але існують і інші важливі міста, наприклад, Ліверпуль та Манчестер, також інші відомі цікаві міста, як Йорк, Честер, Оксфорд та Кембрідж.

Стоунхендж – одне з найвідоміших доісторичних місць у світі, Це давнє коло з каміння, яке міститься на південному сході Англії. Зроблено його з масивних кам'яних блоків до чотирьох метрів заввишки. Чому він був збудований — загадка

Честер – дуже важливе місто на північному заході. Англії. У минулому це був римський форт. Назва означає «укріплений табір». У Честері знаходиться відомий музей, в якому міститься більш, ніж 5000 давніх та сучасних іграшок.

Оксфорд – це батьківщина найстарішого університету Англії. Найвідоміший коледж – Крайст Черч. У ньому зберігся хол, збудований під час правління Генріха VIII, а його каплиця стала Оксфордським собором.

Кембрідж - батьківщина другого найстарішого британського університету.

2 група (зробити колаж на тему «Різдво»)

3 група (підібрати вірші про Різдво)

На свят - вечір панує казка
Та всілякі дива й пригоди...
На Різдво всі погратись прагнуть,
Добрі чари стають у пригоді...

Марійка Бойко

Під Різдво, коли вечерю возять
Білої зимової пори,
Хоч морози аж печуть, морозять
- Скільки радості для дітвори!

Дмитро Білоус

Бувають дні як одкровення Боже –
Благословення зоряних небес, –
Коли на себе справжніх ми похожі
І в нас Ісус Воістину Воскрес.

Ольга Ніколенко

Різдвяні троянди в букеті палають,
Дзвіночки пролили на світ голоси,
Красуні ялинки гірляндами сяють –
Запрошують в свято добра і краси.

Молитвенно - чистим і ніжно-родинним
Це свято приходить до кожного в дім.

Дитяtko Ісус йде до серця людини,
З небес несучи Свій Божественний німб.
А в небо різдвяна молитва хай лине,
І в ній — наша віра, надія, любов
До Того, Хто з іменем Божого Сина
До кожного серця сьогодні ввійшов.

Надія Кметюк

3. Рольова гра. Сценка «Автор та герой про Різдво»:

Ч. Діккенс: *«Це радісні дні – дні милосердя, доброти, всепрощення. Це єдині дні в усьому календарі, коли люди ніби за мовчазною згодою, добровільно розкривають одне одному серце і вбачають у своїх ближніх, навіть бідних і знедолених, - таких же людей, як вони самі».*

Скрудж: *«Різдво! Що за дурниці! Коли б я міг робити так, як бажаю, то я б кожного дурня, що шляється та славить Христа, зварив разом з його різдвяною стравою й поховав би, застромивши йому ялинку в серце!»*

4. «Займи позицію»

- На чийй ви стороні? Чому?

5. Інтерв'ю з автором.

Слово вчителя

- Коли відбувається якась визначна подія, ведуться репортажі, беруться інтерв'ю. Тож і сьогодні на уроці є репортер.

Інтерв'ю: Репортер: - Шановний Чарльзе Діккенс! Чи вірите ви в те, що навіть такий негідник, як Ебінезер Скрудж може все-таки змінитися?

Ч. Діккенс: - На мою думку, людині завжди треба давати шанс. Я вірю, що бездушна і зіпсована грішми людина поверне собі душу, і любов, і людяність.

Репортер: - Як це може трапитись?

Ч. Діккенс: - Саме в різдвяному творі можливі дива, казкові перетворення героїв. Тож Скруджу я запропонував казкову подорож з привидами та духами

Репортер: - Що ж, щастя вам обом. А ми будемо спостерігати за подіями та повідомляти новини.

6. Інтерактивна гра «Збираємо уявну валізу героя» (Слайд 7)

- Вирушаючи в дорогу, разом з необхідними речами ми беремо з собою і найдорожче серцю, без чого путь стане сумним. Які? (Фото, телефон..)

- Зберемо символічну валізу Скруджа: *(рахівниця, гроші,..)*

- А посмішку треба брати в дорогу? Гарний настрій?
Чи взяв їх Скрудж?

- А що ще може взяти із собою Ебенезер Скрудж?
(Свої погані вчинки, згадки, помилки, зачерствілу душу).

- Чи доброю дорога буде з таким багажем?

- Що треба зробити мандрівнику, щоб дорога була щасливою? *(Змінитися)*

СТОП-КАДР (ФОТО НА ЗГАДКУ)

Слово вчителя

- Людина має право робити помилки, але щоб життєвий шлях закінчився щасливо, вона повинна їх ... *(виправляти)*

- Давайте допоможемо Скруджеві виправитися і зібрати нову валізу? Ми продовжимо стежити за мандрівкою нашого героя, попрацюємо в групах.

5. Складання схеми карти подорожі. (Слайд 8)

- Як пролягала подорож Скруджа? Складемо її схему.

6. Робота над текстом повісті в групах.

- На минулому уроці ви отримали завдання об'єднатися в три групи та від імені Духа Минулого, Теперішнього і Майбутнього Різдва розповісти про мандрівку. Звернути увагу на почуття, настрій героя. А Скрудж буде вас уважно слухати і робити свої висновки.

(Кожна група переказує стисло важливі моменти II, III та IV строф, після кожного виступу Скрудж робить свій висновок. Зміст тексту можна порівняти з відеороликами)

1 зупинка «Дух Минулого Різдва» (Слайд 9)

Учень, який виконує роль Скруджа, підходить до групи, до нього звертається Дух:

«Тільки пробило першу годину ночі, я з'явився біля Скруджезового ліжка. Він мене боявся, та я торкнувся своєю рукою його серця, і ми вирушили в дорогу. Я показав декілька картин. Спочатку ми опинилися в пустій школі. Там сидів самотній хлопчик, покинутий всіма на Різдво. Він читав улюблену книгу про Алі-Бабу і 40 розбійників. Я помітив, що Скрудж плаче, дивлячись на цього хлопчика».

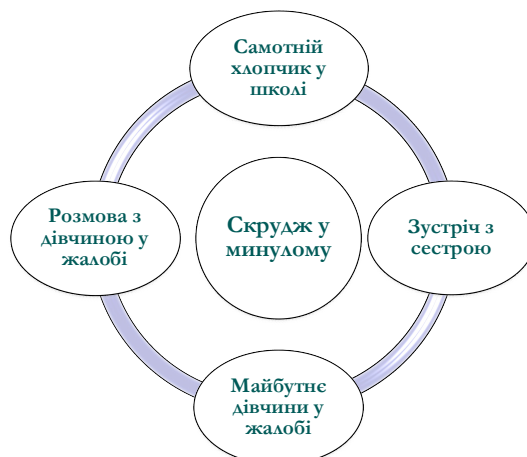
Скрудж: *«Я згадав, що минулої ночі якийсь хлопчик колядував коло моїх дверей. Мені хотілось би дати йому що-небудь»*

Дух: *«Потім я показав наступні картини, де всі люди на вулицях гуляють і радіють святу. І як приїхала сестра забрати маленького Скруджа додому на Різдво, а він був веселий і щасливий. Сестра вже дорослою помре, і зостанеться її син – Фред».*

Скрудж: *«Я згадав, що в дитинстві любив Різдво, і рідних, і мені зараз хочеться піти до Фреда на святковий обід».*

Дух: *«Потім я показав наступну картину: кохана дівчина повертає слово Скруджеві, бо золотий божок змінив йому кохання. Згодом у тієї дівчини була велика щаслива родина, і Скрудж побачив, як батько піклується про своїх дітей».*

Скрудж: *«Я уявив, що на місті того батька міг би бути я, та всі мої надії пожерло одне бажання: золото. От тоді у мене навернулися сльози. Я хотів би все виправити».*

2 зупинка «Дух Теперішнього Різдва» (Слайд 10)

Дух: «Я запросив Скруджа до його кімнати. Він її спочатку не впізнав, бо там було повно всіляких харчів, а в каміні горів такий вогонь, якого той задубілий камін багато-багато років не бачив».

Скрудж: «Я зрозумів, що в мене є гроші, а я ніколи собі нічого не дозволяв: ні поїсти, ні погрітись».

Дух: «А ще серед інших картин я показав Скруджеві, як зараз святкують Різдво у родині писаря Боба Кретчита. Найбільше Скруджа вразило пусте місце для милиць Тайні Тіма».

Скрудж: «Мені соромно за ці слова. Я хотів би дати грошей для бідних і врятувати Тайні Тіма».

Дух: «Наступне, що я показав Скруджеві, - це свято у будинку Фреда. Там розважалися друзі, танцювали, співали».

Скрудж: «Я зрозумів, що я втрачаю, коли не хочу визнавати Різдво і не маю рідних, друзів. Я хотів би все виправити».

3 зупинка «Дух Майбутнього Різдва» (Слайд 11)

Дух: «Мене Скрудж боявся найбільше, але він чекав мене і моєї науки. Я показав Скруджеві, яким буде його похорон: нікого не буде біля його ліжка, все розкрадуть. А одна сім'я навіть зрадіє, що він помер, бо не треба платити борг. Потім я привів Скруджа на старе кладовище до зарослої бур'яном могили і показав, що це його гідне місце».

Скрудж: «Я зрозумів, як люди живуть, такий їм буде кінець...»

IV. Узагальнення та закріплення набутих знань, умінь і навичок.

1. Робота з таблицею «Подорожі Скруджа» (Слайд 12)

Зустрічі Скруджа з Духами		
Колишнього Різдва	Теперішнього Різдва	Прийдешнього Різдва
світло		
<i>яскраве</i>	<i>червоне</i>	<i>темні промені</i>
висновки		
<i>Спогади:</i>	<i>Попередження:</i>	<i>Майбутнє у темряві:</i>
<i>світлі думки, мрії</i>	<i>самотність</i>	<i>майбутнє без героя</i>

2. Психологічна консультація. (Слайд 13)

- Порадьте, що треба Скруджеві взяти в нову валізу.

Зупинка кінцева

- Ось ми і дібралися кінцевої мети нашої подорожі.

Репортер:

- Шановні глядачі! Ми знову з вами на зв'язку з Чарльзом Діккенсом та Ебенезером Скруджем. Що ж ми бачимо, містере Скрудже, такі різючі зміни: ви посміхаєтеся, такий люб'язний!

Скрудж:

- О, я вже не той чоловік, що був раніше. Я відчуваю себе легким, як пушинка, щасливим, як ангел, веселим, як школяр! Дай Боже, кожному щасливого Різдва!

Ч.Діккенс:

- Після тієї пригоди Скрудж не бачився більше з Духами, але все життя поведився, як наказує любов до людей, відривав від себе й допомагав іншим. І про нього казали, що вже хто-хто, а Скрудж уміє шанувати Різдва.

V. Підсумок уроку.

1. «Відкритий мікрофон» (Слайд 14)

- Помилки Скруджа були в тому, що він ...
- Людина може змінити кінець свого життєвого шляху, якщо...
- Хто вірив у те, що Скрудж може змінитись?

- Що ви побажаєте собі перед Різдвом?

2. Вірш - підсумок (читає учень).

Ніч Різдвяна, ніч любові.

Освятити нас, освятити.

І у душах хай воскресне

Віщий промінь чистоти.

Хай же музика небесна

Тихо лине з висоти,

Щоб на світі люди знову

Обнялися, як брати.

3. Самооцінка

Оцініть себе по кожному з визначених напрямів від 0 до 3 балів.

1. Ви успішно справилися з тестуванням _____

2. Ви брали участь у роботі групи _____

3. Ви проявили себе як творча особистість (брали участь в підготовці презентації, інсценуванні тощо) _____

4. Ви успішно засвоїли матеріал уроку _____

Всього балів _____

VI. Домашнє завдання. (Слайд 15)

Прочитати 5 строфу.

Скласти діаманту на тему «Скрудж»

Підготувати усний виступ на тему «Що означає Різдво для моєї родини...»